

Kan skyvelære brukes i brøkregning?

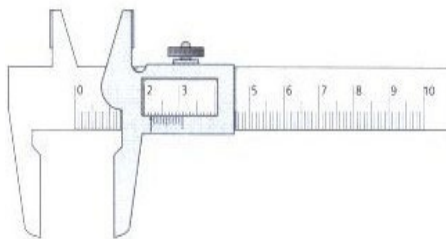

Beskrivelse

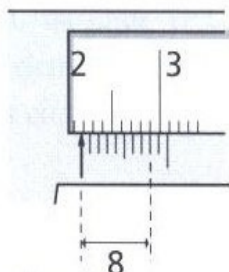
I denne oppgaven skal vi lære å bruke skyvelære, samtidig som vi skal se at det er et hjelpemiddel til å sammenligne tallverdier til brøker. Poenget er å oppdage at det er 2 måleskalaer som kan benyttes.

Ressurser

Skyvelære

Figur 1a

Figur 1b

Her er en link til hvordan vi bruker et skyvelære til å måle både utvendige og innvendige lengder:

http://www.lokus123.no/content?marketplaceId=1892264&languageId=1&logicalTitle=content_item_123_2569075

I tillegg til skyvelære og skrivesaker trenger vi diverse skruer/ muttere med kjent diameter i ulike esker med størrelse angitt på eska, men uten benevning.
($5/8$, $7/8$, $1/2$, $3/4$)

Læringsaktiviteter

Øving 1

Ta utgangspunkt i eskene med skruer (tallstørrelsen står på eskene):

Hva betyr: $5/8 - 7/8 - 3/4$?

Hva gir tallene uttrykk for / hva er det de måler?

Har tallene noen benevning?

Øving 2: Registreringer på skyvelæret

Finner ut at det er 2 skalaer på skyvelæret - cm og tommer (")

Hvordan er de 2 skalaene inndelt?

cm- skala: 10 deler

" - skala: 16 deler

Vet at $1\text{ cm} = 10\text{ mm}$, dvs. 1 enhet på cm- skalaen = 1mm

Hva med "- skalaen (tomme-skalaen)?

$1" = 16$ enheter

Utfordring til alle: Hva skal vi kalle den enheten?

Øving 3: Bruk av "- skalaen

Gjennomføre målinger på diverse muttere/ skruer og registrere enheter

Mulig forløp:

$3/4$ måles til 12 enheter på skalaen (egentlig 12 av 16)

$7/8$ måles til 14 enheter på skalaen (...14 av 16)

$5/8$ måles til 10 enheter

$11/2$ måles til 24 enheter

$1/2$ måles til 8 enheter

Går det derfra an å komme over til en ny brøk på "- skalaen ?

$3/4 \rightarrow 12/16$ (?)

$5/8 \rightarrow 10/16$

$11/2 \rightarrow 24/16$

$1/2 \rightarrow 8/16$

Hva ble resultatet? Jo, alle brøkene har fått samme nevner

Øving 4: Sammenligne størrelser

Går det an, ut fra resultatene med felles nevner, å skrive brøkene i tabellen under i stigende rekkefølge mot høyre?

$\frac{3}{4}$	$\frac{5}{8}$	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{7}{8}$	→					
$\frac{12}{16}$	$\frac{10}{16}$	$\frac{8}{16}$	$\frac{24}{16}$	$\frac{14}{16}$	→					

Kontroll:

Stemmer tabellen med skruene i eskene i forhold til størrelse? Prøv med noen målinger.

Refleksjon/ Vurdering

Poenget med oppgaven er å bli kjent med at vi har flere måleenheter enn cm- skalaen. I tillegg vil kanskje eleven se at det er lettere å sammenligne størrelsen på brøker når de har felles nevner.

FAG: Matematikk

PROGRAM: TIP, BA

TRINN: Vg1

TID: 2 t

LÆREPLANMÅL:

Læreplanmål: (matematikk)	Elevene skal kunne <ul style="list-style-type: none"> gjere overslag over svar, rekne praktiske oppgaver med og utan tekniske hjelpemiddel og vurdere kor rimelege resultata er rekne med ulike måleiningar, ulike målereiskapar, og vurdere målenøyaktigheit
------------------------------	--

NØKKEWORD: skyvelære, brøk, målinger, tommer

FORFATTER: Jens Arne Meistad